

9. SINIF

TARİH

SORU BANKASI

Mehtap KARAASLAN

 **EVRENSEL
İLETİŞİM
YAYINLARI**

TARİH

Copyright ©

Evrensel İletişim Yayın Dağıtım
San. Tic. Ltd. Şti.

Bu kitabın her hakkı
EVRENSEL İLETİŞİM LTD. ŞTİ.'e aittir.

Hangi amaçla olursa olsun, bu kitabın tamamının
ya da bir kısmının, kitabı yayınlayan yayınevinin
önceden izni olmaksızın elektronik, mekanik,
fotokopi ya da herhangi bir kayıt sistemi ile
çoğaltılması, yayınlanması ve depolanması yasaktır.

Yeni Ziraat Mah. 655. Sk. No: 15/A
Altındağ / ANKARA

Tel: (0312) 384 65 00

Faks: (0312) 384 61 00

email: evrensel@evrenseliletisim.com.tr

www.evrenseliletisim.com.tr

Yazar

Mehtap KARAASLAN

Genel Yayın Yönetmeni

Engin KARAPINAR

Redaksiyon

Ahmet ÖZPEK

Dizgi - Tasarım - Kapak

Fatma AKTAY GENİ

Osman GÜRLEYİK

Basım Yeri

Korza Basım

ISBN

978 - 605 - 9344 - 93 - 7

İstiklâl Marşı

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilâl!
Kahraman ırkıma bir gül! Ne bu şiddet, bu celâl?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl...
Hakkıdır, Hakk'a tapan, milletimin istiklâl!

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım.
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım!
Kükremiş sel gibiyim, bendimi çiğner, aşarım.
Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.

Garbın âfâkını sarmışsa çelik zırhlı duvar,
Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.
Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imanı boğar,
"Medeniyet!" dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş! Yurduma alçakları uğratma, sakın.
Siper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın.
Doğacaktır sana va'dettiği günler Hakk'ın...
Kim bilir, belki yarın, belki yarından da yakın.

Bastığın yerleri "toprak!" diyerek geçme, tanı:
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehit oğlusun, incitme, yazıktır, atanı:
Verme, dünyaları alsan da, bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki fedâ?
Şühedâ fişkırarak toprağı sıksan, şühedâ!
Cânı, cânânı, bütün varımı alsın da Huda,
Etmesin tek vatanımdan beni dünyada cüdâ.

Ruhumun senden, İlâhi, şudur ancak emeli:
Değmesin mabedimin göğsüne nâmahrem eli.
Bu ezanlar-ki şahadetleri dinin temeli-
Ebedî yurdumun üstünde benim inlemeli.

O zaman vecd ile bin secde eder-varsa-taşım,
Her cerîhamdan, İlâhi boşanıp kanlı yaşım,
Fişkırır ruh-ı mücerred gibi yerden naşım;
O zaman yükselerek arşa değer belki başım.

Dalgalan sen de şafaklar gibi ey şanlı hilâl!
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helâl.
Ebediyen sana yok, ırkıma yok izmihlâl:
Hakkıdır, hür yaşamış, bayrağımın hürriyet;
Hakkıdır, Hakk'a tapan, milletimin istiklâl!

Mehmet Âkif ERSOY

ATATÜRK'ÜN GENÇLİĞE HİTABESİ

Ey Türk gençliği! Birinci vazifen, Türk istiklâlini, Türk Cumhuriyetini, ilelebet muhafaza ve müdafaa etmektir.

Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin en kıymetli hazinedir. İstikbalde dahi, seni bu hazineden mahrum etmek isteyecek dâhilî ve hâricî bedhahların olacaktır. Bir gün, istiklâl ve cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için, içinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şeraitini düşünmeyeceksin! Bu imkân ve şerait, çok namûsait bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklâl ve cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler. Cebren ve hile ile aziz vatanın bütün kaleleri zapt edilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şeraitten daha elîm ve daha vahim olmak üzere, memleketin dâhilinde iktidara sahip olanlar gaflet ve dalâlet ve hattâ hıyanet içinde bulunabilirler. Hattâ bu iktidar sahipleri şahsî menfaatlerini, müstevlîlerin siyasî emelleriyle tevhit edebilirler. Millet, fakr u zaruret içinde harap ve bîtap düşmüş olabilir.

Ey Türk istikbalinin evlâdı! İşte, bu ahval ve şerait içinde dahi vazifen, Türk istiklâl ve cumhuriyetini kurtarmaktır. Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda mevcuttur.

Mustafa Kemal ATATÜRK

editörden

Tarih eğitimi doğru bilginin, kaliteli eğitim araçları ile pekiştirilmesi ile gelişmektedir.

Tarih eğitiminde çoktan seçmeli soruların önemi herkesin malumudur. Diğer derslerde sağladığımız güveni, Tarih dersinde de en yüksek seviyeye vordıracağımızı biliyoruz. Tarih 9. Sınıf Soru Bankasındaki soruları çözerken karşılaştığınız problemlerde 9. Sınıf Tarih Konu Anlatım kitabına bakmanızı öneriyorum. Çünkü bütün soruların çözümünü 9. Sınıf Tarih Konu Anlatım kitabında bulabilirsiniz. Dolayısıyla bu iki kitap ayrılmaz bir bütünün harika parçaları...

Kitabın hazırlanmasında Mehtap KARAASLAN'a teşekkür etmek gerekiyor. Ayrıca Evrensel İletişim yayın ailesinin fertlerine teşekkür ediyorum.

Engin KARAPINAR

İçindekiler

1. Ünite: Tarih ve Zaman	8 - 31
2. Ünite: İnsanlığın İlk Dönemleri	34 - 73
3. Ünite: Orta Çağ'da Dünya	76 - 89
4. Ünite: İlk ve Orta Çağlarda Türk Dünyası	92 - 121
5. Ünite: İslam Medeniyetinin Doğuşu	124 - 155
6. Ünite: Türklerin İslamiyet'i Kabulü ve İlk Türk İslam Devletleri	158 - 183

1. ÜNİTE

TARİH VE ZAMAN

1. Bir olayın tarihi bir olay olabilmesi için aşağıdaki unsurlardan hangisinin öncelikle olması gerekir?

A) Yer ve zaman'ın belli olması
B) Neden ve sonucunun insanlığa etkisi
C) Belgelere dayanması
D) Objektif olması
E) İnsan ilişkileri

2. Geçmiş ve gelecek bilincine sahip tek varlık olan insan, tecrübelerinden ve geçmişinden yararlanarak geleceğini şekillendirir. Bunun içinde tarih bilimine ihtiyaç duyar.

Bu bilgiden yola çıkarak;

- I. insanlar geçmişini öğrenmek için tarihe ihtiyaç duyar,
II. İnsanlar için en gerekli bilim tarihtir,
III. İnsanlar geçmişteki tecrübelerinden yararlanır

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

3. Tarihi bir bilginin güvenilir olabilmesi için;

- I. Farklı belgelerden araştırılması,
II. Günümüz değer yargılarıyla ele alınması,
III. Sadece yazılı kaynaklarda yer alması

durumlarından hangileri gereklidir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

4. Halil İncalcık "Gerçek bir tarih için kaynaklara gitmek, kaynakları iyi tenkit edip değerlendirmek gerekir." fikrini savunmuştur.

Bu bilgiye göre Halil İncalcık daha çok aşağıdakilerden hangisine vurgu yapmıştır?

A) Tarihin farklı kaynaklardan araştırılmasına
B) Tarihin geçmişi aydınlatığına
C) Tarihi kaynaklarının eleştirel bir şekilde değerlendirilmesine
D) Tarihi olaylar arasında neden – sonuç ilişkisi kurulmasına
E) Tarihi olayın yerinin ve zamanının belli olmasına

5. 9. Sınıf öğrencisi Ayaz "Tarih ve Tarih Yazıcılığı" konusunu öğrendikten sonra Tarih bilimi için aşağıdakilerden hangisi söylerse yanlış olur?

A) Merkezinde insan vardır.
B) Belgelere dayanır.
C) İnsanlığın geçmişiyle ilgilenir.
D) Neden - sonuç ilişkisi kurar.
E) Sadece yazılı verilerin olduğu dönemleri aydınlatır.

6. Tarih insanlığa etki eden her şeyi inceler.

Buna göre;

- I. Siyasi olaylar,
II. Sosyal sorunlar,
III. Kültürel gelişmeler

durumlarından hangileri tarih bilimi tarafından incelenebilir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

7. Geçmişte yaşanan bir olayın diğer olaylardan ayrılarak tarihe konu olabilmesi için;

- I. Neden ve sonucunun insanlığa etki etmesi,
- II. Belgelerle açıklanması,
- III. Sınırları belli bir coğrafyada geçmiş olması

durumlarından hangileri öncelikle gereklidir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

8. TANIM: Tarih, insanların geçmişteki faaliyet ve ilişkilerini yer ve zaman göstererek inceleyen, olaylar arasında neden - sonuç ilişkisi kuran, belgelere dayanan, objektif bir bilimdir.

DURUM: Miryakefalon Savaşı 1176'da Bizans'ın, Anadolu Selçuklulara saldırısı ile başlamış ve Selçuklu Türklerinin galibiyeti ile sonuçlanmıştır.

Buna göre yukarıdaki durumda tarihin tanımında yer alan aşağıdaki unsurlardan hangisine yer verilmemiştir?

- A) Yer B) Zaman
C) İnsan faaliyetleri D) Neden
E) Sonuç

9. Doğa olaylarının tarihin konusu olabilmesi için;

- I. Sonucunun insanlara etki etmesi,
- II. Uzun sürede gerçekleşmiş olması,
- III. İnsan yaşamında olumlu ya da olumsuz etki yaratması

durumlarından hangileri gereklidir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

10. Devletlerin kuruluşu - yıkılışı, diğer devletlerle ilişkileri; savaşlar, göçler tarihin konuları arasında yer alır.

Yalnız bu bilgiye göre aşağıdakilerden hangisinin tarihin konuları arasında yer aldığı söylenemez?

- A) Siyasi konular
B) Sanatsal faaliyetler
C) Askeri konular
D) Toplumsal hayat
E) Diplomatik ilişkiler

11. Tarihi bilimiyle ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi doğru değildir?

- A) Beşeri bir bilimdir.
B) Olaylar arasında bağlantı kurarak inceleme yapar.
C) İnsanların faaliyetlerini konu alır.
D) Geçmiş araştırarak geleceğe yön verir.
E) Sadece siyasi ve askeri olayları inceler.

12. Tarih insanlığa etki etmiş bir olayı incelerken, olay nerde geçmiş ne zaman olmuş belirtir. Tarihçi kendi duygu ve düşüncelerini değil gerçekliği anlatır.

Yukarıdaki bilgiye göre tarih;

- I. Objektiftir,
- II. Yer ve zaman belirtir,
- III. Neden - sonuç ilişkisi kurar

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

1. Ünlü tarihçi Ranke “Gerçeğin ne olduğu belgelerde saklıdır ve gerçek ancak belgelerin eleştirisiyle ortaya çıkar. Belge yoksa tarih de yoktur.” ifadesiyle tarih bilimine XIX. yüzyılda yeni bir bakış açısı getirmiştir.

Buna göre Ranke;

- I. Tarihi bilgiler belgelere dayandırılmalıdır,
- II. Doğru bilgi için belgeler eleştiri süzgecin-den geçirilmelidir,
- III. Bilgilere herhangi bir belgede rastlanmı-yorsa o bilgi tarihi nitelik taşımaz

fikirlerinden hangilerini savunmuştur?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

2. Kurtuluş Savaşı’nın Türk ordusu tarafından kazanılmasının ardından Lozan Antlaşması 24 Temmuz 1923’te İsviçre’nin Lozan kentinde imzalanmıştır. Bu antlaşmayla Anadolu toprakları düşman işgalinden kurtarılmış ve Türk halkının haklı mücadelesi amacına ulaşmıştır.

Yukarıda verilen belgede tarihi bir durumda olması gereken özelliklerden hangisine yer verilmemiştir?

- A) Objektiflik B) Yer
C) Zaman D) Neden
E) Sonuç

3. Aşağıdaki gelişmelerden hangisinin tarih biliminin konusu olma ihtimali en azdır?

- A) Yazının icat edilmesi
B) Büyük göçlerin sonuçları
C) Yağış çeşitleri
D) Salgın hastalıkların topluma etkisi
E) Dünya savaşlarının nedenleri

4. Osmanlı Devleti dönemi tarihçisi Ahmet Cevdet Paşa tarihi; “bir olayın sadece filan tarihte olduğunu bilmek değil, geçmişte meydana gelen olayları değerlendirmek ve bu olaylardan ders almaktır.” şeklinde tanımlamıştır.

Bu bilgiye göre Ahmet Cevdet Paşa;

- I. Olayların yeri ve zamanının belli olması,
- II. Geçmişteki olayların günümüze ışık tutması,
- III. Tarihi olayların belgelerle açıklanması

durumlarından hangilerine daha çok vurgu yapmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

5. II. Dünya Savaşı’nı tarihi bir vaka olarak ele alınmasında;

- I. Savaşta kimyasal silahlar kullanılması,
- II. Savaşın dünyadaki bloklaşmanın bir sonucu olması,
- III. Savaşın sonunda dünya haritasının değişmesi

durumlarından hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

6. Aşağıdaki gelişmelerden hangisi kültürel gelişmelerin tarihe konu olduğuna kanıt gösterilebilir?

- A) Yazının icadı
B) Malazgirt Savaşı
C) Cumhuriyetin ilanı
D) Asya Hun Devleti’nin kurulması
E) 1929 Ekonomik Krizi

7. Aşağıdaki verilen gelişmelerden hangisinin tarihi diğerlerinden daha nettir?

- A) Malazgirt Savaşı 1071'de olmuştur.
- B) Cumhuriyet Ekim 1923'te ilan edilmiştir.
- C) Yazı MÖ 33. yüzyılda icat edilmiştir.
- D) TBMM 23 Nisanda açılmıştır.
- E) Anadolu Orta Çağ'da Türk yurdu haline getirilmiştir.

8. Soğuk ve kuraklık gibi olaylar tek başına tarihin konusu değildir. Ancak Orta Asya Türklerinin şiddetli soğuklar ve kuraklık sonucunda batıya göç etmesi tarihin konusudur.

Yalnız bu bilgiye göre;

- I. Doğa olayları tek başına tarihin konusu değildir,
- II. Doğa olayları insanlığa etki ettiğinde tarihin konusu olur,
- III. Bütün doğa olayları tarihin kapsamı dışındadır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve II
- D) I ve III E) I, II ve III

9. Tarih beşeri bir bilim olarak aşağıdaki bilimlerden hangisine çalışma şekli olarak daha uzaktır?

- A) Edebiyat B) Felsefe C) Coğrafya
- D) Kimya E) Sosyoloji

10. Beşeri bir bilim olan Tarih;

- I. İnsanların yaptıklarını değerlendirmek,
- II. İnsanların oluşturduğu kültürel mirası yeni nesillere aktarmak,
- III. Geçmiş farklı bakış açılarıyla değerlendirmek

amaçlarından hangilerine yönelik bir bilimdir?

- A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve III
- D) II ve III E) I, II ve III

11. Tarih öğrenen veya bu alanda çalışan bir bireyin aşağıdaki kazanımlardan hangisini elde edebileceği söylenemez?

- A) Geçmişini öğrenir.
- B) Geçmişe yönelik deneyler yapar.
- C) Geçmişinden ders alır.
- D) Geçmişini sorgular.
- E) Farklı durumları karşılaştırmayı öğrenir.

12. Tarih bilim olarak geçmiş araştırıldığı için daha çok kalıntıları, oluşturulan belgeleri inceler. Bunlardan yola çıkarak bilgilere ulaşır. Ancak bulunan yeni bir kalıntı ya da belge var olan bilgiyi değiştirebilir.

Bu bilgiye göre;

- I. Tarih kesin doğrulara ulaştığında çalışmasını tamamlar,
- II. Tarihin bilgileri değişebilir,
- III. Tarihin geçmişi araştırması inceleme alanını belirlemiştir

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
- D) II ve III E) I, II ve III

1. “Tarih insanlığın hafızasıdır.” fikrini savunan bir tarihçi bu fikrine tarihin;

- I. İnsanların geçmişini araştırması,
- II. Olayları belgelerle açıklaması,
- III. Objektif bir bilim olması

özelliklerinden hangileri ile ilişkilendirebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

2. I. 1929 Ekonomik krizi
II. Vietnam Savaşı
III. Periyodik cetvel

Yukarıdaki gelişmelerden hangileri tarih biliminin ilgi alanına girer?

- A) Yalnız III B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

3. İnsanları ilgilendiren, sosyal, siyasal ve dinî alanlarda meydana gelen, başlangıcı ve bitişi belli olan kısa süreli gelişmelere tarihte olay ya da vaka denir. Bir başka deyişle tek tek meydana gelen gelişmelerdir, tekrarsızdır biriciktir.

Bu bilgiye göre aşağıdaki gelişmelerden hangisi tarihi olaya örnek gösterilemez?

- A) Malazgirt Savaşı
B) İstanbul’un fethi
C) Anadolu’nun Türkleşmesi
D) Saltanatın kaldırılması
E) Hz. Muhammed’in doğması

4. I. Miryakefalon Savaşı
II. İslamiyet’in yayılması
III. Türkiye’nin modernleşmesi

Yukarıdaki gelişmelerden hangileri tarihi olguya (vakıya) örnek gösterilemez?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

5. Tarihte olay ve olgu kavramlarına göre gruplandırma yapılırsa aşağıdakilerden hangisi tek kalır?

- A) Türklerin İslamlaşması
B) Milliyetçiliğin yayılması
C) Türkiye’nin demokratikleşmesi
D) Anadolu’da İslamiyet’in yayılması
E) Talas Savaşı

6. Tarih biliminin diğer bilimler gibi yöntemleri vardır, ancak tarihin aydınlatılmasında en önemli unsur belgelerdir. Tarih geçmişi incelediği için ve geriye dönüş mümkün olmadığı için doğa bilimlerindeki gibi deney ve gözlem yöntemi uygulanamaz.

Bu bilgiye göre;

- I. Tarih diğer bilimlerden farklı bir çalışma yöntemi izler,
- II. Belgeler tarih araştırmalarında önemli bir yere sahiptir,
- III. Tarih doğa bilimleriyle benzer yöntemler kullanır

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

7. Tarih biliminin yöntemi için aşağıdakilerden hangisi söylenirse yanlış olur?

- A) Araştırma ve sorgulamaya dayalıdır.
- B) Belgelere dayanarak şekillenir.
- C) Deneylerle doğru bilgiye ulaşır.
- D) Farklı kaynaklardan araştırma yapar.
- E) Farklı belge ve bilgileri sorgular.

8. Tarih araştırmaları belli bir yöntemle aşamalı olarak yapılır.

Tarih araştırmalarındaki aşağıdaki aşamalardan hangisi diğerlerinden daha önce gerçekleşir?

- A) Kaynak taraması
- B) Kaynakların sınıflandırılması
- C) Kaynakların çözümlenmesi
- D) Bilgi ve belgelerin eleştirilmesi
- E) Bilgilerin birleştirilmesi

9. Tarihi bir araştırma yaparken incelenen kaynaklar araştırmada önemli bir yere sahiptir.

Araştırmacıların çalışmaları sırasında;

- I. Birden fazla kaynaktan yararlanması,
- II. Milli kaynaklara göre değerlendirme yapılması,
- III. Kaynaklara eleştirel bir gözle yaklaşması,

hususlarından hangilerine dikkat etmesi gerekir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

10. Tarihte olayın geçtiği döneme ait belge ve buluntular birinci elden kaynaklar olarak değerlendirilir.

Buna göre Osmanlı Devletinde XIX. yüzyılı anlatan bir araştırmacının kullanacağı aşağıdaki kaynaklardan hangisi birinci elden kaynaklara örnek gösterilemez?

- A) Osmanlı paraları
- B) Osmanlı gazeteleri
- C) Osmanlı arşivleri
- D) XIX. yüzyıl Osmanlı silah ve cephaneleri
- E) Halil İnalcık'ın Devlet-i Aliyye kitabı

11. I. Kitabeler
II. Paralar
III. Ev kalıntıları
IV. Kıyafetler
V. Silahlar

Yukarıdaki kaynakların yazılı ve yazısız kaynaklar olarak sınıflandırılması aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

Yazılı	Yazısız
A) I - II	III - IV - V
B) I - II - III	IV - V
C) II - III	I - IV - V
D) II - IV - V	I - III
E) III - IV - V	I - II

12. Tarih araştırmalarında kullanılan aşağıdaki kaynaklardan hangisinin tarihsel süreçte değişimi fazla, güvenilirliği azdır?

- A) Kitabeler
- B) Paralar
- C) Destanlar
- D) İskeletler
- E) Madeni eşyalar

1. Tarihi olgu yani vakıyyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenirse yanlış olur?

A) Aynı özellikteki tarihi olayları kapsar.
B) Uzun süreli genel durumlardır.
C) Başlangıcı ve bitişi kesin olmayabilir
D) Sadece siyasi ve ekonomik alanlarda görülür.
E) Tekrarlanabilir gelişmelerdir

2. Tarih biliminde deney ve gözlem yöntemi hiçbir zaman kullanılamaz

Bu durumun nedenleri arasında tarih biliminin;

- I. Tarihin belgelere dayanarak çalışması
II. Deney ve gözlem yöntemlerini tarih araştırmacılarının sağlıklı bulmaması,
III. Tarihin geçmişte yaşananları konu alması,

özelliklerinden hangileri yer almaz?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

3. Sözlü kaynaklar olan efsaneler, destanlar, menkıbeler insanlar arasında aktarılırken değişime uğrayarak günümüze kadar gelmiştir. Genelde de abartılı bir anlatıma sahiptir.

Bu bilgiye göre;

- I. Sözlü kaynakların güvenilirliği azdır,
II. Araştırmalarda sözlü kaynaklar kullanılmaz,
III. Sözlü kaynaklarda anlatım gerçeğin dışında olabilir.

yargılarından hangilerine ulaşamaz?

A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

4. Tarih araştırmalarında en son aşamada aşağıdakilerden hangisi gerçekleşir?

A) Sentez B) Tenkit
C) Tahlil D) Tasnif
E) Kaynak arama

5. Tarih bilimi günümüz şartlarının da etkisiyle yakın tarihi özellikle de son iki yüzyılı aydınlatırken daha önce kullanamadığı kaynakları kullanmaya başlamıştır.

Bu bilgideki yargıya;

- I. Fotoğraflar,
II. Video kayıtları,
III. Resimler

kaynaklarından hangileri örnek gösterilebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

6. Yazının olmadığı tarih öncesi dönemde daha çok arkeolojik kazılarda bulunan kalıntılar, mağara resimleri dönemi aydınlatır. Ancak tarihi dönemlerde bu kaynakların yanında yazılı kaynaklar kullanılır. Bu nedenle tarihi dönemlerde daha kolay bilgiye ulaşılabilir.

Bu bilgiye göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

A) Yazılı kaynaklar araştırmaları kolaylaştırır.
B) Tarih öncesi dönemde kaynaklar daha sınırlıdır.
C) En güvenilir kaynaklar yazılı kaynaklardır.
D) Tarih öncesinde yazılı kaynaklar yoktur.
E) Tarihin her döneminde farklı şekilde de olsa kaynaklar kullanılmıştır.

7. Bir tarih araştırması sırasında ulaşılan kaynakların sınıflandırılarak incelenmesi ile;

- I. Araştırmayı planlı bir şekilde devam ettirmek,
- II. Araştırmayı daha kolay hale getirmek,
- III. Araştırma alanını daraltmak

amaçlarından hangilerine ulaşılmak istenmiştir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

8. Tarih öncesi dönemlerle ilgili araştırmalarda tarih bilimi aşağıdaki yardımcı bilimlerden hangisinden yararlanamaz?

- A) Coğrafya B) Paleografya
C) Arkeoloji D) Antropoloji
E) Etnoloji

9. İspanya'da yapılan kazılarda Emevi Devleti paralarına; Kurtuba Kütüphanesinde ise Arapça ve İspanyolca yazılmış bilimsel birçok esere rastlanmıştır.

Bu bilgiye göre bu araştırmada aşağıdaki tarihe yardımcı bilimlerden hangisinden yararlanıldığı söylenemez?

- A) Nüvizmatik
B) Paleografya
C) Arkeoloji
D) Filoloji
E) Diplomatik

10. Bulunan bir eski paranın madeninden devletin maddi gücü, paranın üzerindeki yazıdan devletin alfabesi ve dili anlaşılabilir. Paranın üstündeki simgelerden hangi hükümdar adına basıldığı, devletin dini öğrenilebilir.

Bu bilgiye göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Para yazılı bir kaynaktır.
B) Para önemli bir tarihi kaynaktır.
C) Para ülkenin ekonomik yapısıyla ilgili bilgi verebilir.
D) Para incelenirken paleografya ve filoloji bilimlerinden de faydalanılır.
E) Para tarihin her dönemini aydınlatılabilir bir kaynaktır.

11. Sümerlere ait çivi yazılı tabletleri okumak isteyen bir araştırmacı;

- I. Paleografya,
- II. Filoloji,
- III. Nüvizmatik

bilimlerinden hangilerinin yardımına ihtiyaç duyar?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

12. I. Paleografya - Eski yazı bilimi
II. Kronoloji - Zaman bilimi
III. Antropoloji - İrk bilimi

Yukarıda verilen tarihe yardımcı bilimlerin açıklamalarından hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

1. Tarih biliminde;

- I. Deney ve gözlem,
- II. Arkeolojik kazı,
- III. Araştırma

yöntemlerinden hangileri kullanılamaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

2. Tarihi biliminde kullanılan aşağıdaki kaynaklardan hangisi türü bakımından diğerlerinden farklıdır?

- A) Kitabeler B) İskeletler
C) Gazeteler D) Paralar
E) Fermanlar

3. Meltem, üniversite tezi olan Malazgirt Savaşı'nı araştırırken; Bizans ve Selçuklu kaynaklarından, Türk Tarih Kurumu yayınlarından yararlanmış. Hatta Muş'ta Malazgirt Ovasında yapılan kazıların sonuçlarını incelemiştir.

Buna göre Meltem tezinde;

- I. Kalıntı ve gerçek eşya,
- II. Birinci elden,
- III. İkinci elden

kaynaklardan hangilerinden yararlanmıştır?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

4. Tarihin yazılı kaynaklarına örnek verecek olan Ersin aşağıdaki kaynaklardan hangisi örnekler arasında gösteremez?

- A) Kitabeler
B) Mağara resimleri
C) Tabletler
D) Fermanlar
E) Paralar

5. Tarih bireye;

- I. Dünya'nın geçmişini,
- II. İnsanın anatomik yapısını
- III. Milletini

tanıma fırsatlarından hangilerini sağlar?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

6. I. Yazılı – yazısız farklı kaynaklardan yararlanmak,
II. Kaynakları eleştirel gözle incelemek,
III. Kaynakların çözümlenmesini dikkatle yapmak

Tarihi bir araştırmada doğru sonuca ulaşmak için yukarıdakilerden hangilerine dikkat edilmesi gerekir?

- A) Yalnız II B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

7. Tarih; millî kimliğin oluşması ve kültürel değerlerin aktarılmasını sağlar. Bireyin geçmişi keşfetmesini, sorgulamasını, günümüz sorunlarını anlamasını ve analiz etmesini sağlar.

Bu bilgiye göre Tarih bilimi için aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Bireyin gelişimine katkı sağlar.
B) Bireyin geçmişle günümüz arasında bağlantı kurmasını sağlar.
C) Milli yapının gelişmesinde önemli bir yere sahiptir.
D) Tarih sosyal bilimler içerisinde insanlar üzerinde en çok etkiye sahip olanıdır.
E) Kültürün geçmişten geleceğe aktarılmasını sağlar.

8. Eski paraları inceleyerek devletlerin ekonomik durumu ve yapısıyla ilgili bilgi edinmemizi sağlayan bilim aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Paleografya
B) Epigrafya
C) Nümizmatik
D) Arkeoloji
E) Coğrafya

9. I. Coğrafya
II. Kronoloji
III. Epigrafya

Tarihte yer ve zaman kavramlarının etkinliği dikkate aldığımızda yukarıdaki tarihe yardımcı bilimlerden hangilerinin önemi daha çok ön plana çıkmaktadır?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) I ve III
D) II ve III
E) I, II ve III

10. Orhun Kitabelerini incelemek isteyen bir araştırmacı öncelikle aşağıdaki bilimlerden hangisinin yardımına ihtiyaç duyacaktır?

- A) Epigrafya
B) Etnografya
C) Nümizmatik
D) Coğrafya
E) Antropoloji

11. Tarih binlerce yıllık insanlık tarihini, farklı coğrafyalarda farklı şartlarda araştırmaktadır. Bu araştırmalar sırasında farklı dil, yazı, kültürler karşılaşılan araştırmacılar farklı bilimlerin uzmanlarının da yardımına ihtiyaç duymaktadır. Bu nedenle tarihi bir araştırmada birçok bilim insanı yer alabilir.

Bu bilgiye göre;

- I. Tarih geniş bir alanda araştırma yaptığı için farklı bilimlerin yardımına ihtiyaç duyar,
II. Tarihi araştırmalarda sadece beşeri bilimlerden yardım alınabilir,
III. Tarih araştırmaları birçok bilim ve bilim insanının katkısıyla şekillenmektedir

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız II
B) Yalnız III
C) I ve II
D) I ve III
E) II ve III

12. Kanun, ferman ve devletlerarası yazışmaları inceleyen bilimtir. Böylece devletlerin siyasi yapısı ve diğer devletlerle ilişkileri hakkında bilgi edinilir.

Yukarıdaki boşluğa aşağıdakilerden hangisi getirilirse bilgi doğru olur?

- A) Diplomatik
B) Arkeoloji
C) Kronoloji
D) Heraldik
E) Paleografya

1. I. Konusu insandır.
II. Deney ve gözlem yapılamaz.
III. Araştırma ve sorgulama yöntemlerini kullanır.

Yukarıdakilerden hangileri tarihi diğer bilimlerden ayıran özellikleri arasında gösterilebilir?

- A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

2. Tarihi olayları değerlendirirken olayın yaşandığı dönemin şartlarına göre değerlendirmemiz;

- I. Olaya daha objektif yaklaşmamız,
II. Olayı daha iyi kavramamız,
III. Olayı gözlemleyerek değerlendirmemiz

sonuçlarından hangilerini ortaya çıkarmıştır?

- A) Yalnız III B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

3. Tarih biliminde araştırmalar sürekli olarak devam etmektedir. Bu nedenle yeni araştırmalar, yeni belge ve bulgular var olan bilgiyi değiştirebilir.

Yukarıdaki bilgide tarih biliminin aşağıdaki özelliklerinden hangisine vurgu yapılmıştır?

- A) Objektifliği
B) Zamanı ön planda tutması
C) Dinamikliği
D) Nesnellliği
E) Belgelere dayanması

4. Tarihin zamana, mekana ve konuya göre sınıflandırılması daha çok;

- I. Anlatımı kolaylaştırmak,
II. Objektifliği sağlamak,
III. Anlaşılmasını kolaylaştırmak

amaçlarından hangilerine yöneliktir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

5. Aşağıdakilerden hangisinde zamana göre sınıflandırılma yapıldığı söylenemez?

- A) İlk Çağ Tarihi
B) XX. yüzyılın Osmanlı Tarihi
C) 1914 – 1918 arası Dünya
D) Yeni Çağda Avrupa
E) Mezopotamya tarihi

6. Mustafa Kemal'in "Türk çocuğu, ecdadını tanıdıkça daha büyük işler yapmak için kendinde kuvvet bulacaktır." sözüyle;

- I. Tarih öğrenmenin gerekliliğine,
II. Türk çocuğunun tarih öğrenerek geçmişiyle bağ kuracağına,
III. Türk milletinin en üstün ırk olduğuna

durumlarından hangilerine vurgu yaptığı söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

A	1	B	2	C	3	D	4	E	5	C	6	E	7	A	8	B	9	D	10	E	11	D	12
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	---	----	---	----

1. Tarihte kesin kuralların ve kanunların olmasında;

- I. İnsan faaliyetlerinin değişkenlik göstermesi,
- II. Dönem şartlarının tarihi olaylara değişkenlik getirmesi,
- III. Coğrafi etmenlerin tarihi olaylara farklı yön verebilmesi

durumlarından hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız III B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

2. Ermeni soykırımını araştıran bir araştırmacı sadece Ermeni kaynaklarını incelemiş ve günümüz şartlarıyla değerlendirmeler yapmıştır.**Bu bilgideki araştırmacı tarihin;**

- I. Dinamiklik,
- II. Objektiflik,
- III. Yenilenebilirlik

ilkelerinden hangileri ile ters düşmektedir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

3. Aşağıdakilerden hangisinde aynı anda birden fazla alanda sınıflandırma yapılmıştır?

- A) Orta Çağda Avrupa tarihi
- B) İlk Çağ tarihi
- C) Anadolu tarihi
- D) Sanat tarihi
- E) Afrika tarihi

4. Tarih zamana, mekâna, konuya sınıflandırılır.**Aşağıdakilerden hangisi diğerlerinden farklı bir sınıflandırma örneğidir?**

- A) Sanat tarihi
- B) Ekonomi tarihi
- C) Avrupa tarihi
- D) Bilim tarihi
- E) Dinler tarihi

**5. I. Deney ve gözlemin yapılamaması,
II. İncelenen alanın genişliği,
III. Anlatımını ve anlaşılmasını kolaylaştırmak****Tarih biliminde sınıflandırma yapılmasında yukarıdaki nedenlerden hangileri etkilidir?**

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

6. Ortak değerlere ve milli kimliğe sahip olmayan milletler zamanla birlikte hareket edemez hale gelirler. Ortak değerler ve milli kimlik ise ortak tarihin öğrenilmesi ile mümkündür.**Yalnız bu bilgiye göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?**

- A) Milletlerin ortak hareket edebilmesi için tarih öğrenmesi gereklidir.
- B) Tarih öğrenmek milli yapıyı güçlendirmek için gereklidir.
- C) Ortak değerler milleti bir arada tutar.
- D) Tarih öğrenmek ortak değerleri güçlendirir.
- E) Tarih ana dille öğretilirse milli kimlik güçlendirilir.